

” Avfall Sveriges ståndpunkter - Oktober 2016

BAKGRUND OCH UTGÅNGSPUNKTER FÖR STÅNDPUNKTERNA

Avfall Sveriges ståndpunkter är det dokument som vägleder ställningstaganden och åtgärder för att utveckla avfallshanteringen och kommunernas roller. Utgångspunkten är Avfall Sveriges uppdrag och vision med tillhörande mål och målbild för kommunernas roll.

Dokumentet används för organisationen Avfall Sverige när exempelvis remissvar utarbetas eller initiativ tas från Avfall Sverige för att ändra regelverk eller liknande.

Ståndpunkterna spelar därmed i första hand roll för den gemensamma utvecklingen inom avfallsområdet. Den kan också på samma sätt användas av medlemmarna i Avfall Sverige när olika planer och ställningstagande görs om hanteringen på lokal och regional nivå.

AVFALL SVERIGES UPPDRAG

- » Avfall Sverige är kommunernas expertorgan inom avfall och återvinning.
- » Avfall Sverige arbetar med samhällskontakter, rådgivning, utbildning och utveckling.
- » Avfall Sverige har Sveriges kommuner, eller deras kommunala bolag som medlemmar och därutöver företag som associerade medlemmar.
- » Avfall Sveriges ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen inom avfall och återvinning.

Avfall Sverige är summan av alla medlemmar och kansliet, som tillsammans utgör organisationen Avfall Sverige.

AVFALL SVERIGES VISION OCH LÅNGSIKTIGA MÅL

Avfall Sveriges vision är "Det finns inget avfall".

Avfall Sveriges långsiktiga mål är att tillväxt inte resulterar i mer avfall och att Sverige klättrar mätbart högre upp i avfallshierarkin

Det betyder att Avfall Sverige verkar för att hushåll och andra ska kunna konsumera och agera ansvarsfullt. Målen följs upp via avfallsmängder, avfallsindikatorer och plockanalyser.

Kommunerna är ambassadörer, katalysatorer och garantier i arbetet för att närma sig visionen och de långsiktiga målen.

Avfall Sverige verkar genom kunskap, erfarenhet och utifrån ett samhällsansvar, direkt och indirekt, för att inget onödigt konsumeras och för att allt kommer till optimal nytta.

AVFALLSHIERARKIN

Avfall Sverige stödjer avfallshierarkin som princip, vars prioriteringsordning är att:

- » förebygga uppkomsten av avfall och främja återanvändning samt fasa ut farliga ämnen i material och produkter
- » förbereda avfall för återanvändning
- » materialåtervinna inklusive biologisk återvinning
- » energiåtervinna genom att skapa el och värme
- » bortskaffa avfall som inte längre kan eller ska återanvändas eller återvinnas på ett miljöriktigt och säkert sätt

Avfall Sverige anser också att:

- » det är viktigt att arbeta för att motverka nedskräpning och dumpning.
 - » avfall som en gång har bortskaffats kan återvinnas, t.ex. genom sk. landfill mining, om det sker från miljösynpunkt acceptabelt sätt.
-

ANSVAR OCH ROLLER

Avfall Sverige anser att avfallshanteringen:

- » är en väsentlig del av samhällets infrastruktur.
- » ska ge en god och behovsanpassad service för medborgare och verksamheter.

Det betyder att:

- » kommunerna verkar för att förebygga avfall och främja återanvändning samt återvinna och bortskaffa avfall på bästa sätt.
- » kommunernas ansvar för avfall är en allmännyttig tjänst som alla behöver.
- » kommunerna organiserar sig och samverkar med såväl andra kommuner som externa aktörer på det sätt man bäst finner lämpligt.
- » kommunernas ansvar verkställs i egen regi eller med privata utförare.
- » kommunerna kan erbjuda tjänster av allmänt ekonomisk intresse till andra kommuner och verksamheter.
- » avfallsverksamheten bör särredovisas ekonomiskt.

Producentansvar

Avfall Sverige anser att:

- » producenterna har ansvar för utformning av alla de produkter som sätts på marknaden och att avfallshierarkin följs.
- » förorenarens betalningsansvar och principen om producentansvar ska fullföljas.

Avfallsinnehavarens ansvar

Avfall Sverige anser att:

- » avfallsinnehavare ska följa avfallshierarkins principer på samma sätt som kommuner och producenter.
-

LAGAR OCH STYRMEDEL

Lagar och regler

Avfall Sverige anser att:

- » miljöbalkens definition av hushållsavfall är grunden för kommunernas ansvar.
- » producenterna har det fulla ekonomiska ansvaret för produkter som omfattas av producentansvaret.
- » kommunerna ska ansvara för insamlingen av avfall från hushåll som faller under lagreglerade producentansvar.
- » producenterna ska ansvara för återvinning av avfall från hushåll som faller under lagreglerade producentansvar.

Återvinningsmål

Avfall Sverige anser att:

- » samhällets beslutade återvinningsmål för avfallshantering är viktiga verktyg i omställningen för att nå våra övergripande mål.
- » återvinningsmålen ska utformas så att de mäter den faktiska återvinningen.

Ekonomiska styrmedel

Avfall Sverige anser att:

- » skatter och avgifter kan användas för att styra avfallshanteringen.
- » kommunernas avfallsavgifter ska utgå från miljöbalken och kommunallagen.
- » marknadsprissättning bör gälla när kommuner och kommunala bolag agerar på marknaden.
- » statliga skatter och avgifter på avfall bör återföras till branschen för dess utveckling.

Upphandling och försäljning

Avfall Sverige anser att:

- » upphandlings- och affärsmodeller som stödjer avfallshierarkin ska användas i första hand.
 - » samverkan mellan kommuner ökar kompetensen för upphandling och försäljning.
 - » försäljning av resurser ska göras med samma affärsmässighet som vid upphandling.
-

PLANERING, SAMORDNING OCH SÄKERHET

Planering och lokalisering

Avfall Sverige anser att:

- » frågor om avfallshantering ska integreras tidigt i planarbetet.
- » kommunernas avfallsplaner är en självklar del i den fysiska planeringen.
- » avfallsanläggningar ska lokaliseras, utformas och drivas så att människors hälsa samt miljö skyddas både på kort och lång sikt.

Teknisk infrastruktur

Avfall Sverige anser att:

- » förordar en helhetssyn för insamlingen av olika avfallsfraktioner.
- » avfallshantering bör samordnas med annan infrastruktur, exempelvis transporter, energiförsörjning m.m. för att uppnå synergier.
- » teknikutveckling och bättre miljöprestanda hos avfallsanläggningar är viktigt för att minimera miljöpåverkan och öka återvinning av energi och material.

Arbetsmiljö och säkerhet

Avfall Sverige anser att:

- » personal, kunder och allmänhet ska ha en trygg och säker miljö att arbeta och vistas i.
 - » forskning och utveckling inom arbetsmiljöfrågor samt samarbete mellan branscher är viktigt för att utveckla och säkra en god arbetsmiljö.
-

INNOVATION, KOMMUNIKATION OCH KUNSKAP

Rapportering och statistik

Avfall Sverige anser att:

- » gemensam rapportering, statistik och jämförelser är strategiska verktyg för uppföljning och utveckling inom området.

Kommunikation

Avfall Sverige anser att:

- » kommunikation och information är viktiga verktyg för att förändra attityder och beteenden som behövs för att nå våra övergripande mål.

Forskning och utveckling

Avfall Sverige anser att:

- » staten bär ansvaret för grundläggande forskning inom avfallsområdet.
- » kommuner och kommunala bolag, enskilt eller gemensamt exempelvis genom Avfall Sverige, ska driva branschens utveckling.
- » samarbete med övriga kommunala aktörer, högskolor, universitet samt näringslivet i frågor som rör forskning och utveckling är viktigt för branschen.

Utbildning och rekrytering

Avfall Sverige anser att:

- » det är angeläget att skapa hög kompetens inom avfallshanteringen genom utbildning.
 - » samarbete mellan branschen och högskolor, universitet samt näringslivet är viktigt för att bibehålla fortsatt hög status och säkra framtida rekryteringsbehov.
-

©Avfall Sverige AB

Adress Baltzarsgatan 25, 211 36 Malmö
Telefon 040-35 66 00
E-post info@avfallsverige.se
Hemsida www.avfallsverige.se